

UCHWAŁA Nr RIO.II-00311-14/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 18 listopada 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grabowo na lata 2025 – 2028

Na podstawie art. 13 pkt 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, ze zm.), art. 230 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:

Paweł Gałko	- przewodniczący
Katarzyna Gawrońska	- członek
Marlena Stachurska-Janczyło	- członek

opiniuje pozytywnie

projekt uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grabowo na lata 2025 - 2028, wnosząc jednocześnie uwagi sformułowane w poniższym uzasadnieniu

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował niniejszą opinię o projekcie uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grabowo na lata 2025 - 2028, zawartym w zarządzeniu Nr 46/24 Wójta Gminy Grabowo z dnia 12 listopada 2024 r. (data wpływu do RIO: 13.11.2024 r.), z uwzględnieniem projektu budżetu Gminy Grabowo na 2025 rok, przyjętego zarządzeniem Nr 47/24 Wójta Gminy Grabowo z dnia 12 listopada 2024 r.

Przedłożony projekt uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grabowo na lata 2025 - 2028 spełnia wymagania formalne w zakresie kompletności przedmiotu regulacji określonych w przepisach art. 226, art. 227 i art. 229 ustawy o finansach publicznych oraz przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 83). Podstawowe wartości przyjęte dla roku 2025 znajdują uzasadnienie w projekcie budżetu na 2025 rok i są z nim zgodne.

Projekt budżetu przewiduje dochody ogółem w wysokości 31.282.564,89 zł (w tym dochody bieżące: 23.098.964,00 zł; dochody majątkowe: 8.183.600,89 zł) oraz wydatki ogółem w kwocie 32.127.191,23 zł (w tym wydatki bieżące: 21.400.074,60 zł; wydatki majątkowe: 10.727.116,63 zł).

Gmina Grabowo planuje na 2025 rok deficyt budżetu w wysokości 844.626,34 zł, który ma być pokryty wyłącznie przychodami pochodzącymi z wolnych środków.

Wskazane źródło pokrycia planowanego deficytu jest zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.).

Skład Orzekający wniósł zastrzeżenie, co do źródeł pokrycia planowanego deficytu budżetu roku 2025, wyrażone w opinii zawartej w uchwale Nr II-00310- 14/2024 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 18 listopada 2024 r.

Łączna planowana w projekcie kwota przychodów wynosi 1.594.626,34 zł, w tym niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi sfinansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania

budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 21.019 zł oraz wolne środki w wysokości 1.573.607,34 zł. Łączną wysokość rozchodów tytułem spłat wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów określono na poziomie 750.000 zł.

Analiza sprawozdań budżetowych oraz finansowych j.s.t., w tym bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2023 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2023 r. jak również przewidywanego wykonania budżetu za rok 2024 określonego w załączniku Nr 1 do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej wskazuje, iż przychody wewnętrzne w łącznej wysokości 1.594.626,34 zł będą możliwe do zaangażowania w budżecie roku 2025.

Z określonych w projekcie WPF wartości wynika, iż w roku 2025, jak i kolejnych latach objętych prognozą spłaty długu, nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W roku budżetowym 2025 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 3,53% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan za III kwartały 2024 r., który stanowi 12,82% (maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy wynosi 13,43%).

W latach następnych margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem (uwzględniając ustawowe wyłączenia) będzie kształtował się na następujących poziomach: rok 2026 – 10,46%; rok 2027 – 9,76%; rok 2028 – 8,25%.

Przyjęte w prognozie założenie zachowania powyższej relacji oparte jest przede wszystkim (dla dopuszczalnych wskaźników spłat) na założeniu osiągnięcia w latach 2025 - 2028 tzw. nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy) oraz na wyłączeniach rat spłat wraz z odsetkami zgodnie z przepisami wynikającymi z art. 243 ust. 3a ustawy o finansach publicznych (w odniesieniu do planowanych wskaźników spłat). Mając na względzie konstrukcje budżetów w latach poprzednich, z których wynika, iż Gmina Grabowo realizowała zadania inwestycyjne przy współudziale ze środków z budżetu Unii Europejskiej, Skład Orzekający przyjmuje założenie, że kwoty wyłączeń rat spłat oraz odsetek zostały określone zgodnie z przepisami wynikającymi z art. 243 ust. 3a ustawy o finansach publicznych.

Gmina Grabowo zamierza spłacać zaciągnięty w latach wcześniejszych dług do końca 2028 roku, poczynawszy od 2025 roku nie prognozuje się pozyskiwania nowych przychodów z tytułów zwrotnych (zwiększania zadłużenia j.s.t.). Według założeń przedłożonego projektu WPF jednostka ma osiągać poczynając od 2026 roku dodatnie wyniki budżetów, które w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów tytułem spłat zaciągniętego długu.

Ponadto w kolejnych latach zakładane są tzw. nadwyżki operacyjne, czyli dodatnie różnice między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Najwyższa kwota zadłużenia ma wystąpić w projektowanym okresie wieloletniej prognozy finansowej na koniec 2025 r. w wysokości 1.850.000 zł, w pozostałym okresie jej wielkość ma sukcesywnie maleć. Kwota długu na koniec roku 2025 w stosunku do planowanych dochodów ogółem wyniesie 5,91%.

W projektowanym budżecie 2025 roku wynik z działalności bieżącej Gminy wynosi 1.698.889,40 zł, natomiast w pozostałym okresie, tj. 2026 – 2028 prognozowane nadwyżki operacyjne kształtują się na stałym poziomie w wysokości 1.761.250 zł rocznie.

Powyższa wielkość wynikająca z danych historycznych za okres 2018 – 2024 wynosiła odpowiednio:

– wykonanie 2018	232.319,01 zł;
– wykonanie 2019	1.643.660,81 zł;
– wykonanie 2020	1.871.836,14 zł;
– wykonanie 2021	773.994,06 zł;
– wykonanie 2022	3.207.743,88 zł;
– wykonanie 2023	1.135.866,65 zł;

- *przewidywane wykonanie 2024* 2.969.384,34 zł;
(*wykonanie za III kw. 2024 wyniosło 1.159.337,02 zł*).

Gmina w okresie objętym WPF planuje uzyskać wpływy ze sprzedaży majątku wyłącznie w roku 2025 w wysokości 150.000 zł.

Wysokość nadwyżek operacyjnych ujęta w prognozach budżetów w latach 2025 – 2028 determinowana jest przede wszystkim wzrostem o 1.800.000 zł rocznie, poczynając od roku 2024, dochodów bieżących z tytułu podatku od nieruchomości w związku z powstaniem na terenie Gminy Grabowo farmy wiatrowej.

Analizując powyższe Skład Orzekający stwierdza, iż prognozy dodatnich sald operacyjnych ujętych w latach 2025 - 2028 nie odbiegają znacząco od wartości wynikających z danych historycznych. Średnia arytmetyczna tej wielkości za lata 2018 - 2024 wynosi 1.690.686,41 zł. Założenia w zakresie prognozowanych budżetów w odniesieniu do sekcji bieżącej mają swoje odzwierciedlenie w informacji przedstawionej w załączniku Nr 3 projektu uchwały WPF.

Podkreślić jednak należy, iż niezrealizowanie tych wielkości w wysokościach zbliżonych do założeń, może wpłynąć negatywnie na kształtowanie się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach przyszłych. Konieczne jest nieprzerwane monitorowanie realizacji założeń przyjętych w prognozie wieloletniej celem zachowania właściwych relacji dla możliwości obsługi zaciągniętego długu publicznego.

Ponadto w odniesieniu do merytorycznej poprawności projektu wieloletniej prognozy finansowej Skład Orzekający zauważa co następuje:

- w załączniku Nr 1 do projektu uchwały WPF – Tabela WPF, w wierszu „2025” wykazano kwoty niezgodne z wielkościami przyjętymi do projektu uchwały budżetowej na 2025 r. w zakresie kolumn: 9.4, 9.4.1 (jest 1.236.775 zł, winno być 1.286.775 zł);
- w załączniku Nr 1 do projektu uchwały WPF – Tabela WPF, w wierszach „2026” – „2028”, w kolumnie 3.1 – „Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych” nie wykazano wielkości, które winny być zbieżne z kwotami ujętymi w kolumnie 3;
- w załączniku Nr 1 do projektu uchwały WPF – Tabela WPF, w wierszu „2025” w kolumnie 4.2.1 należało wykazać 21.019 zł (jest 0 zł), natomiast w kolumnie 4.3.1 należało wykazać 823.607,34 zł (jest 844.626,34 zł) – patrz zastrzeżenie zawarte w uchwale Nr II-00310-14/2024 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 18 listopada 2024 r. dotyczące źródeł pokrycia planowanego deficytu budżetu roku 2025;
- w załączniku Nr 2 do projektu uchwały WPF – „Wykaz przedsięwzięć do WPF” w pozycjach:
 - 1.1.2.1 – w kolumnie „Limit 2025” wykazano kwotę niezgodną z planem wydatków budżetu na rok 2025. Zgodnie z załącznikiem Nr 3 do projektu uchwały budżetowej – „Zadania inwestycyjne na 2025 r.” należało wykazać 324.000 zł, a nie jak ujęto 300.000 zł;
 - 1.1.2.2 - w kolumnie „Limit 2025” wykazano kwotę niezgodną z planem wydatków budżetu na rok 2025. Zgodnie z załącznikiem Nr 3 do projektu uchwały budżetowej – „Zadania inwestycyjne na 2025 r.” należało wykazać 702.000 zł, a nie jak ujęto 650.000 zł;
 - 1.3.1.1 - w kolumnie „Limit 2025” wykazano kwotę niezgodną z planem wydatków budżetu na rok 2025. Zgodnie z załącznikiem Nr 2 do projektu uchwały budżetowej – Plan wydatków (rozd. 90002) należało wykazać 916.244 zł, a nie jak ujęto 900.000 zł.

Skład Orzekający wydając opinię pozytywną o projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grabowo na lata 2025 – 2028 podkreśla konieczność zachowania dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym projektem, celem urzeczywistnienia zakładanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych indywidualnych wskaźników spłaty zadłużenia, warunkowanych przede wszystkim odpowiednimi wynikami operacyjnymi budżetów.

Biorąc pod uwagę przedstawione okoliczności, Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Paweł Gałko